

REGLER OCH DIREKTIV FÖR PROV MED SKÄLLANDE FÅGELHUND (LINT)

Godkända av Finska Kennelklubbens fullmäktige 26.11.2022
Gäller från 1.8.2023

Detta dokument är en översättning. Vid oklara fall iakttas originalversionen på finska.

Vid deltagande i prov förbinder sig hundägaren eller föraren att iaktta dessa regler med tillhörande direktiv samt Kennelklubbens allmänna regler och direktiv som gäller prov och tävlingar.

Utöver dessa regler iakttas Kennelklubbens allmänna regler och instruktioner som gäller prov och tävlingar. (Bilagshäfte).

1 PROVETS SYFTE

Syftet med proven är att främja användbarheten vid skogsfågeljakt av raser som anges nedan och erhålla information för avel, upprätthålla skogsfågeljakten som en högklassig hundsport, utveckla samarbetet mellan provformens utövare samt erbjuda tävlingsmöjligheter med dessa regler som grund.

Vid deltagande i prov förbinder sig hundägaren eller föraren att iaktta dessa regler med tillhörande direktiv samt Kennelklubbens allmänna regler och direktiv som gäller prov och tävlingar.

2 PROVTYPER

Prov med skällande fågelhund är antingen

- 1) allmänna prov,
- 2) slutna prov och tävlingar för föreningens medlemmar
- 3) internationella prov, eller
- 4) prov och tävlingar avsedda för vissa raser.

Utöver dessa finns prov och tävlingar om vilka det föreskrivs i separata direktiv som fastställts av Kennelklubben.

3 RÄTT ATT DELTA OCH BEGRÄNSNING

Ansvarig provfunktionär eller överdomare kontrollerar hundens rätt att delta.

I prov kan delta finska spetsar, karelska björnhundar, norrbottenspetsar och lajkor som fyllt 9 månader. Hundar som deltar ska uppfylla Kennelklubbens bestämmelser om registrering, id-märkning och vaccinationer.

I prov får inte delta:

- en sjuk eller skadad hund eller hund med funktionsnedsättning,
- tik mindre än 30 dygn före beräknad valpning (beräknad tid – 63 dygn från första betäckningen) och mindre än 75 dygn efter valpning
- hund som inte uppfyller krav som ställs i Kennelklubbens antidopingbestämmelser
- hund som uppför sig aggressivt mot människor eller andra hundar eller
- hund som belagts med tävlingsförbud i enlighet med Kennelklubbens direktiv.

Provarrangören har rätt att begränsa antalet deltagande hundar enligt gällande direktiv.

4 JÄV

Kennelklubbens allmänna bestämmelser om jäv.

Utöver dessa är domaren som bedömer hunden vid provet jävig för uppdraget om domaren eller hans familjemedlem är hundens uppfödare eller äger hundens fader. (gäller från 1.1.2026).

5 ALLMÄN FRAMFLYTTANDE ELLER INHIBERING AV PROV

Kennelklubbens allmänna regler iakttas vid framflyttning eller inhibering av prov. Arrangerande förening kan dessutom ställa in provet om högst tre hundar har anmälts inom tidsfristen.

6 ÖVERDOMARE OCH DENNES SUPPLEANT

Överdomaren och dennes suppleant ska vara överdomare för prov med skällande fågelhundar godkända av Kennelklubben, ha giltig bedömningsrätt och vara medlemmar i Kennelklubben och i specialklubben (Finska Spetsklubben eller Finska Laikaklubben). En utländsk överdomare ska vara godkänd av Kennelklubben och specialklubben, vara auktoriserad enligt dessa regler samt i sitt hemland vara medlem i en kennelorganisation som är godkänd av FCI. Provarrangören ska skaffa ett intyg omen utländsk domares bedömningsrätt och skicka det till Kennelklubben före provet. Bestämmelser och övriga direktiv som gäller överdomaren definieras närmare i specialbestämmelser och direktiv som ansluter till dessa regler.

7 PRISDOMARE

En hundägare som anmält sig till provet bör utse en prisdomare till överdomarens förfogande. Även provbestyrelsen kan utse prisdomare till överdomarens förfogande.

Prisdomaren ska vara auktoriserad för prov med skällande fågelhundar och ha giltig bedömningsrätt. Prisdomaren ska vara medlem i Kennelklubben eller i specialklubben (Finska Spetsklubben eller Finska Laikaklubben) samt minst 18 år gammal. En utländsk prisdomare ska vara auktoriserad enligt dessa eller andra sammanfallande regler samt i sitt hemland vara medlem i en kennelorganisation som är godkänd av FCI. Provarrangören ska skaffa intyg om bedömningsrätten av en utländsk prisdomare före provet. Bestämmelser och övriga direktiv som gäller prisdomaren definieras närmare i specialbestämmelser och direktiv i anslutning till dessa regler.

8 PROVKLASSER OCH BEGREPP

8.1 Provklasser

Hundarna tävlar i en klass, som förkortas LINT.

8.2 Säsongsprov med skällande fågelhund

Direktiv för säsongsprov med skällande fågelhund definieras närmare i särskilda direktiv som ansluter till dessa regler.

8.3 Begrepp i anslutning till prestationen

1. Utesluten (*Suljettu*) Hunden utesluts från provet
2. Avstod (*Luopui*) Hundföraren avstår från provet under provets gång
3. Avbröts (*Keskeytetty*) Prisdomaren avbryter hundens provomgång
4. Diskvalificerad (*Hylätty*) Hunden diskvalificeras

Begreppen och beslutsfattandet definieras närmare i särskilda direktiv som ansluter till dessa regler.

9 BEDÖMNINGSGRUNDER

Vid hundens bedömning används följande skala med förtjänst- och felpoäng.

9.1 Förtjänstpoäng

Sökarbete 0–35

Sök	0–10
Förmåga att finna fågel	0–15
Primärskall i förhållande till finnanden	0–10

Skallarbeta	0–40	
Markering av fågel		0–10
Skallgivning	1–5	
Kvarhållande av fågel		0–25
Förföljande av fågel och förnyade skall	0–20	
Förföljande av fågel		0–10
Förnyade skall		0–10
Finnande i träd	0–3	
<u>Extra förtjänster</u>	<u>0–2</u>	
Sammanlagt	0–100	

9.2 Felpoäng

Överkänslighet	0–10
Lämnande av skall	0–10
<u>Annat arbete som stör provet</u>	<u>0–10</u>
Sammanlagt	0–30

9.3 Uteslutning på grund av delmoment

Hunden utesluts från provet om den vid bedömningen av förtjänstpoäng vid momenten ”Sök” eller ”Förföljande av fågel” erhåller noll (0) poäng. Hunden utesluts även då om vilket som helst av hundens fel är värt tio (10) poäng.

9.4 Prisberättigande poäng

Pris	LINT 1	LINT 2	LINT 3
	75 p.	65 p.	50 p.

I internationella prov kan CACIB och reserv-CACIT föreslås till hunden enligt FCI:s gällande direktiv.

10 SKADAD HUND

Prisdomaren ska avbryta (avbröts) provomgången om hunden skadas. I samband med avbrytande av prov får hunden slutpoäng, pris och placering.

11 ANSVARSFRÅGOR

Hundföraren ansvarar för skador som orsakats av eller till sin hund. Föraren godkänner denna punkt i reglerna genom att sända hunden till provprestation.

12 ÄNDRINGAR TILL REGLER OCH DIREKTIV

Finska Spetsklubben lägger fram regeländringar, som godkänts av dess årsmöte, till Kennelklubbens styrelse för godkännande. Allmänna och särskilda direktiv i anslutning till dessa regler fastställs av Kennelklubben på förslag av Finska Spetsklubbens styrelse. Finska Spetsklubbens styrelse fastställer direktiv som ansluter till dessa regler.

Reglerna gäller i den form som godkänts av Kennelklubben i minst fem år, varefter ändringar till reglerna kan föreslås. Av särskilt vägande skäl kan Kennelklubben föreslå ändringar tidigare än så.

13 ÖVERKLAGANDE OCH MENINGSSKILJAKTIGHETER

Kennelklubbens allmänna regler iakttas vid överklaganden och meningsskiljaktigheter.

14 TVINGANDE SKÄL

Kennelklubbens styrelse kan av särskilt tvingande skäl begränsa deltagandet i prov, tävlingar och tester för en viss tid och utfärda särbestämmelser som gäller dessa samt godkänna andra undantagsåtgärder för dessa reglers del.

Därutöver följs Kennelklubbens allmänna regler och instruktioner som gäller prov och tävlingar. Dessa har samlats till ett bilagshäfte som finns på Kennelklubbens webbplats och som kan skrivas ut för att bifogas till dessa regler.

Allmänna direktiv för prov med skällande fågelhund (LINT)

Godkända av Kennelklubben 17.8.2022

Gäller från 1.8.2023

1 BEVILJANDE AV TILLSTÅND ATT ANORDNA PROV

Dessa regler tillämpas vid prov som beviljats av FCI, Kennelklubben och kennelstrikt. FCI beviljar internationella prov. Kennelklubben beviljar, efter förslag av Suomen Pystykorvajärjestö - Finska Spetsklubben ry, tillstånd att anordna riksomfattande mästerskapstävlingar, kvalprov till dessa och landskamper. Kennelstrikten beviljar allmänna prov samt slutna prov för föreningens medlemmar.

2 ANSÖKNING AV PROVTILLSTÅND

Anhållan om prov görs av arrangerande förening (föreningar) som bör vara medlem i Finska Kennelklubben. Arrangerande förening (föreningar) svarar för provets arrangemang.

Anhållan om prov görs på ett sätt som fastställts av Kennelklubben, via Omakoira-tjänsten (Bilagshäfte).

3 ANMÄLAN TILL PROV OCH UTEBLIVANDE

3.1 Anmälning

Anmälan till prov görs inom den tidsperiod som meddelats av arrangören. Hundägaren meddelas om tillträde till provet senast direkt efter att anmälningstiden gått ut. Anmälningsavgiften betalas på ett sätt som meddelats av arrangören.

3.2 Efteranmälan

Arrangören har rätt att godkänna också efteranmälningar.

3.3 Återbud

Anmälningsavgiften återbetalas inte utan giltig orsak efter den sista anmälningsdagen. Som giltig orsak betraktas hundens löptid eller sjukdom, hundförarens sjukdom eller avvikelse från Kennelklubbens temperaturrekommendationer.

4 AVSLUTANDE AV PROV OCH RESULTAT

4.1 Granskning av resultat

Provets sekreterare granskar samtliga uträkningar och ser till att resultaten antecknas på Kennelklubbens provprotokollblankett samt på individuella provprotokoll, och lämnar dessa till överdomaren för granskning utan dröjsmål. Överdomaren bekräftar blanketterna och resultat som berättigar till championat.

Hundföraren ges det individuella provprotokollet antingen elektroniskt eller som utskrift. Provet betraktas som avslutat en timme efter att resultaten har offentliggjorts.

4.2 Insändning av resultat

Provprotokoll och individuella provprotokoll som överdomaren har granskat och bekräftat sparas till provdataprogrammet av provbestyrelsen inom en vecka efter avslutat prov. Granskade och godkända resultat skickas till Kennelklubben inom två (2) veckor.

5 ÄNDRING AV DIREKTIV

Ändringar till dessa direktiv fastställs av Kennelklubben efter förslag av Finska Spetsklubbens styrelse.

Särskilda direktiv för prov med skällande fågelhund (LINT)

Godkända av Kennelklubben 17.8.2022

Gäller från 1.8.2023

1 INNEHÅLLET I SÄRSKILDA DIREKTIV

Dessa särskilda direktiv omfattar:

- särskilda direktiv som godkänts av Finska Kennelklubben om genomförande av prov med skällande fågelhundar och bedömning av hundar och
- direktiv som godkänts av Finska Spetsklubben och som gäller provbestyrelsen, domarna och hundförarna vid prov med skällande fågelhund.

2 LOTTNING AV PROV TERRÄNG

Provterränger för hundar lottas under övervakning av överdomaren. Provterrängen bör vara tydliga; det rekommenderas att gränserna dras på en karta. Prisdorna antingen utses till provterränger före lottningen eller lottas till hundarna efter terränglottningen.

Om en domare som lottats för hunden är jävig för sin uppgift byts hen i första hand ut mot en ojävig domare. Om en jävig domare är pga. provarrangemangen ovillkorligen bunden till en viss provterräng kan även en ny terräng lottas ut. Med ovillkorligen bunden avses till exempel jakträtt som krävs eller villkor som ställts av den som överlåtit provterrängen, men inte till exempel det att domaren verkar som vägvisare. Överdomaren har också rätt att placera domarna på ett sätt som avviker från lottningen om vägande skäl förutsätter det. Jävigheter och andra faktorer som kan påverka lottningen utreds och publiceras i regel före lottning av terräng.

Om hundföraren så önskar får hen en ny terrängen om en löptik har föregående dag deltagit i prov i den terräng som lottats ut.

3 SKOGSFÅGLAR, ANDRA DJUR OCH BEGREPP

Skogsfåglar som godkänns i bedömningen är tjäder, orre och järpe. Hundföraren behöver emellertid inte godkänna arbete på järpe. Prisdorna ska före provomgångens början fråga hundföraren om järpe beaktas eller inte.

Händelser i terränger och hundens handlingar bedöms endast för deskogsfåglars del som valts till provet. Arbete med andra djur eller konstaterande av att hunden låter bli att arbeta med andra djur antecknas och kryssas för avelns behov. Efter provet kan arbete med små rovdjur antecknas som ett test på små rovdjur, men testet eller antecknandet är inte en del av prov med skällande fågelhundar och får inte påverka provets gång.

Finnande är en händelse där hunden finner fågel eller är tydligt medveten om fågeln innan fågeln upptäcks.

Skall: hunden visar med skall ett objekt den inte når. När hunden skäller första gången en godkänd skogsfågel är detta **primärskall**. Med **förnyat skall** avses att hunden får nytt skall på samma fågel (se närmare 8.3.2)

Ett **tomt skall** är ett skall på vilket ingen levande objekt kan konstateras.

Ett **okonstaterat skall** är ett skall vars objekt inte kan konstateras.

Fågelarbete börjar från att fågeln hittas och upphör då hunden slutar förfölja fågeln. I fågelarbete kan ingå primärskall och förnyade skall.

Med **flock** avses en grupp eller en kull bestående av två eller flera fåglar som samlats i provterrängen. Fågeln eller fåglarna är i en flock när det på grundval av terrängen och omständigheterna är sannolikt att de tillhör samma flock. Avståndet mellan fåglarna eller huvuddelen av flocken är oftast under 100 meter. I flocken kan också i undantagsfall ingå skogsfåglar av olika arter. Särskilda drag som kännetecknar flockarbete redogörs för i punkterna "Finnandemöjlighet", "Markering" och "Förnyade skall".

4 PROVOMGÅNGENS BÖRJAN OCH SLUT SAMT PROVETS GÅNG

Provomgången börjas i provterrängen på en plats som anges av prisdomaren och vid den tidpunkt som överdomaren anger. Föraren kan rasta sin hund innan provomgången börjar. Prisdomaren bör tydligt meddela hundföraren när provomgången börjar och när den slutar samt om eventuell avbrytande av provomgång och när den på nytt börjar.

Prisdomaren bestämmer, efter samråd med hundföraren och vägvisaren, den allmänna färdriktningen. Prisdomaren godkänner situationsanpassade och ändamålsenliga ändringar till den planerade färdriktningen. Att ständigt gå efter hunden med hjälp av pejl är förbjudet.

Bil får inte användas under provomgången eller före dess början i syfte att leta efter fåglar.

Planerad användning av bil är emellertid tillåtet en gång om man har varit tvungen att uppdelat någon provterräng i två ungefär lika stora skiften på grund av dåliga terrängförhållanden. En flock eller en kull man har kännedom om är inte en grund för uppdelning av terrängen. Överdomaren ska godkänna uppdelningen av terräng i två skiften före utlottning av terräng eller, vid säsongsprov, före provomgången börjar.

Bil kan också användas till exempel om hunden utsätts för uppenbar fara eller vid förflyttning till annan terräng eller plats pga. störande hinder.

Hundföraren har rätt att vägleda och tillrättavisa hunden, dock utan att störa provet. Hundföraren kan koppla eller löskoppla hunden endast med prisdomarens tillstånd, eller då hundföraren helt avbryter provet eller om hunden gett sig ut på förbjudet område eller utsätts för uppenbar fara.

Om hundföraren avbryter provet, ska hen meddela prisdomaren om detta genast om provet avbryts i terrängen. Om provet avbryts någon annanstans meddelar hundföraren i första hand överdomaren om detta. Samtidigt bör orsaken till avbrytandet uppges.

5 BEDÖMNINGSGRUNDER

Hunden bedöms endast utifrån vad som prisdomaren själv med syn eller hörsel har konstaterat. Observationer som gjorts av vägvisaren eller aspiranten kan också beaktas vid bedömning, men inte observationer som gjorts av hundföraren och som direkt inverkar på tolkningen av händelser.

Hunden bedöms enligt vad den i genomsnitt har gjort under provomgången (t.ex. sök) eller vad den har visat sig klara av. Exempelvis, om hunden har gjort två långa förföljanden och det tredje förföljandet förblir medelmåttigt till sin längd pga. ett hinder i terrängen, påverkar detta inte negativt på bedömningen av förföljandets längd. Om ett medelmåttigt förföljande som avslutat i ett terränghinder är däremot det enda förföljandet, har hunden visat klara sig åtminstone av det och bedömningen bestäms därav.

Efter varje arbete som hunden avslutat redogör prisdomaren kort till hundföraren för sin tolkning av det som har skett.

6 PROVOMGÅNG

6.1 Provomgångens längd och förlängning av provomgång

Provomgångens längd är exakt fyra timmar. Fågelarbete eftersträvas aktivt under hela denna tid. En ca 10 minuter lång kaffepaus, utan att provomgången avbryts, tillåts.

Om hunden är i fågelarbete när den fyra timmar långa provomgången upphör eller om prisdomaren har konstaterat ett finnande innan provomgången upphör, fortsätter provomgången tills arbetet på denna finndemöjlighet tar slut. Om föraren så önskar kan provomgången avbrytas om detta arbete dröjer.

Annat än fågelarbete som skett under provomgången (t.ex. tomt skall) bedöms även om det kan konstateras först efter omgångens slut.

6.2 Avbrytande av provomgång

6.2.1 Avbrytande av provomgång pga. störande hinder

Som störande hinder kan anses, beroende på förhållandena, t.ex. lös hund, harjakt eller älgjakt på området, förändring i vädret till synnerligen ogynnsamt, eller annat faktor som för rättvisans skull kräver att provet avbryts för någon tid. Prisdomaren avgör om det störande hindret godtas.

Provomgången avbryts och hunden kopplas tills det störande hindret har gått om. Provomgången fortsätter i samma terräng eller med överdomarens tillstånd i ny terräng när hindret har avlägsnats.

6.2.2 Avbrytande av provomgång pga. förflyttning

Om det i terrängen finns ett område där det inte är möjligt att få skall på fågel, kan provomgången avbrytas medan gruppen tar sig över respektive område. Ett sådant område är exempelvis ett kärr eller ett kalhygge som det tar minst 10 minuter att ta sig över.

Förflyttningen sker med hunden kopplad. Förflyttningstiden räknas från det att hunden kopplas tills den kopplas loss.

7 ANVÄNDNING AV PEJL, ANDRA TEKNISKA HJÄLPMEDEL OCH MEDHJÄLPARE

Pejl kan användas i syfte att lokalisera hunden och följa dess rörelser samt för att styra den till gynnsamma terrängformationer. Hundens bedömning görs på grundval av vad prisdomaren har konstaterat med syn och hörsel, men pejlinformationen kan användas som stöd för hundens bedömning.

Hundföraren har också rätt att inte använda pejl. Om hundföraren väljer bort användning av pejl får hunden bära på den, men användning av pejl under provomgången mot direktiv leder till att hunden diskvalificeras. Då används inte heller pejlinformation för bedömning, inte ens efter provomgången. Vid provomgångens början frågas hundföraren om pejl används eller inte och detta kryssas.

Om användning av pejl har valts, används den på ett rättvist sätt som stöd för bedömning av både positiva och negativa egenskaper hos hunden. Hundföraren ska på begäran visa för prisdomaren och överdomaren hundens position i pejlen samt information som sparats i pejlen under omgången. Prisdomaren får inte vägra titta på pejlinformation.

Om pejlanvändning har valts ska pejlen nollställas i början av provomgången och uppgifter som sparats under provet får inte raderas innan provet slutar.

Pejl kan användas exempelvis:

- För bedömning av hundens sökvidd.
- För bedömning av hundens förföljandesträcka avseende dess verkliga längd. Från förföljanderutten kan konstateras t.ex. terränghinder som påverkar förföljandets längd eller tillför extra förtjänst.
- För mätning av avstånd från gruppen till skallplatsen.
- För att hämta hunden efter att den gått från provterrängen till ett farligt område.
- För att under provomgången eller inom en timme efter provomgångens slut hämta en hund som färdats långt. Felpöäng som ges därav redogörs för i punkten "Annat arbete som stör provet".
- För att hitta en hund som utesluts från provet till följd av försvinnande.

Pejl får inte användas:

- För anteckning av tidpunkt för skallets början. Tidpunkten för kvarhållandets början är den tidpunkt då prisdomaren hör skallet.
- För bedömning av skallet och övrigt skallarbeta.
- För bedömning av markering.
- För anteckning av att hunden visat sig för gruppen.

Även om användning av pejl har valts bort, kan pejl användas på prisdomarens beslut om hunden har utsatts för uppenbar fara eller någon oväntad faktor (t.ex. vargobservation eller kännedom om varg) kräver att hunden omedelbart kopplas och/eller att provet avbryts.

Teknik som ersätter pejl (t.ex. aktiva hörselskydd) får inte användas. Personer som permanent använder hörapparat får använda dessa under provet.

Användning av en utomstående medhjälpare är förbjudet.

8 FÖRTJÄNSTPÖÄNG

8.1 Sökarbete (0–35 poäng)

8.1.1 Sök (0–10 poäng)

Med sök avses hundens sätt att röra sig i terrängen. Vid bedömningen av sökets fästs uppmärksamhet på hur snabbt och hur vitt hunden rör sig. Markernas beskaffenhet och föret inverkar på sökets fart, vidd och hur ofta hunden visar sig för gruppen. Tät undervegetation, djupt snötäcke och svårframkomlig terräng försvårar sök. Om terrängen eller föret är svårt (kryss i skogskortet) kan provomgångens sista timme bedömas lindrigt. Om omständigheterna är exceptionellt svåra beaktas dessa vid bedömning av sök genom att föreslå till överdomaren förhöjning av poäng (se punkt 11.1).

Bedömningsgrunder

Vid bedömningen av sök tas ett medelvärde under hela provomgången. Tillfälliga topperioder eller svackor tas mindre hänsyn till. Att hunden stannar upp för att lyssna under sök kan leda till att fågeln hittas och får inte påverka bedömningen av sökets tempo. **Ett fågeltomt område får inte påverka sökpoängen höjande eller sänkande.** Vid bedömning av sök tillämpas följande direktiv:

Sökets tempo

Snabbt: Hunden rör sig huvudsakligen i rask galopp.

Medelmåttigt: Hunden rör sig för det mesta i galopp.

Långsamt: Hunden rör sig för det mesta i trav.

Vid bedömning av sökets tempo är det självfallet farten som är väsentlig, inte stilen. Beskrivningen ovan avser sök av finsk spets och norrbottenspets och sökets tempo hos stora hundraser bedöms genom att tillämpa det ovannämnda. Om t.ex. en lajka som rör sig i raskt trav rör sig lika snabbt som en finsk spets i rask galopp, är lajkans sök då lika snabbt som den finska spetsens.

Sökvidd

Vidsträckt: Sökvidd på 250–400 meter framför och på sidorna om gruppen. Kontakt med gruppen med 5–15 minuters intervaller.

Medelmåttigt: Sökvidd på 150–250 meter framför och på sidorna om gruppen. Kontakt med gruppen med 2–5 minuters intervaller.

Snävt sök: Sökvidd på 50–150 meter framför och på sidorna om gruppen. Kontakt med gruppen med mindre än 2 minuters intervaller.

Sökpoängen bestäms enligt tabellen nedan.

	Vid- sträckt sök	Medel- måttigt sök	Snävt sök
Snabbt tempo	8–10	6–8	5
Medelmåttigt tempo	8	4–6	3
Långsamt tempo	6	4	1–2

En väsentlig del av hundens sök är kontakt med föraren. Med kontakt avses att

- hunden kommer nära gruppen,
- domaren konstaterar att hunden tydligt stannar upp längre bort från gruppen eller
- synkontakt till gruppen för att granska dess färdriktning.

En hund som skymtar långt borta eller vars läge konstateras enbart med hjälp av pejl är inte vad som avses med att hunden tar kontakt med föraren. God kontakt innebär att hunden visar sig för gruppen i genomsnitt med 5–15 minuters intervaller.

För att bedöma sökvidd antecknas ett tillräckligt urval sökturer för varje timme. Sökturen börjar med att hunden tar kontakt med gruppen och slutar då hunden nästa gång tar kontakt med gruppen. Sökvidd antecknas i meter med hjälp av pejl, eller då pejl saknas enligt tid i minuter. Fågel- eller annat arbete räknas inte med i sökturen.

Alltför ofrekvent kontakt med provgruppen sänker sökpoängen. Nedan visas poängavdrag enligt sökturer-
nas genomsnittliga längd.

Över 15 minuter	-1 poäng
Över 25 minuter	-2 poäng
Över 35 minuter	-3 poäng
Över 45 minuter	-4 poäng

Otillräcklig kontakt

Om hunden inte tar kontakt med gruppen i över en timmes tid och anledningen till detta är inte fågelarbete eller ett störande hinder, hunden utesluts från provet (se punkt 10). Beslut om att utesluta hunden kan alltså göras först när man fastställt orsaken till frånvaron. Kravet på kontakt med högst en timmes mellanrum gäller även om provomgången slutar medan hunden är borta.

8.1.2 Förmåga att finna fågel (0–15 poäng)

Med förmåga att finna fågel avses hundens förmåga att finna fåglar oberoende om de är på marken eller sitter i träd.

Finnandemöjlighet

En finnandemöjlighet är en skogsfågel eller flock i provterrängen som är inom hundens räckhåll och som hunden kan arbeta med. Fågeln är inom hundens räckhåll när fågeln finns inom berömlig sökvidd (högst 250 meter från gruppen) på ett ställe dit hunden rimligen kan gå till.

Finnandemöjligheter är inte

- Fåglar som saknar flygförmåga
- Förbiflygande fåglar
- Fåglar som skrämda av hunden flyger över ett sådant terränghinder att förföljandet är omöjligt
- Fåglar som skräms av gruppen medan hunden arbetar med skogsfågel
- Fåglar som skräms av gruppen under ett okonstaterat skall, genast före det eller genast när det slutat
- Järpar, om inte hundföraren har valt att dessa beaktas
- Fåglar som flytt från primärskallet och på vilka hunden får eller försöker få ett förnyat skall.

Om man inte lyckas stöta fågeln efter skallet, räknas detta inte längre som en ny finnandemöjlighet vid den platsen.

Om hunden har lämnat skallet och fått finnande på en annan fågel, fått primärskall på fågeln eller har arbetat med ett annat vilt djur, en fågel som hunden redan haft skall på är inte längre en ny finnandemöjlighet på samma ställe och hunden får inte ett nytt primärskall på den.

Finnandemöjligheter i flock

En flock beaktas i regel som en finnandemöjlighet. Det är emellertid fråga om två separata finnandemöjligheter om gruppen stöter en eller flera fåglar ur flocken och hunden tydligt finner andra fåglar från samma flock efter att gruppen stött flocken.

Har hunden däremot först hittat fåglar ur flocken och gruppen därefter skrämmar övriga fåglar i flocken, eller om hunden inte hittar övriga fåglar i flocken som stannat på området, räknas dessa inte längre som nya finnandemöjligheter.

En flock som hunden har funnit är igen en finnandemöjlighet om hunden förföljer en eller flera fåglar som flytt ur flocken och

- förföljandesträcken är utmärkt,
- hunden får förnyat skall eller
- hunden har ett okonstaterat skall vid en plats där skallet skulle godkännas som ett förnyat skall på grund av att synkontaktet avbrutits.

I ovan nämnda fall är flockens fågel som hunden funnit ett finnande endast om hunden får ett primärskall på fågeln dvs. antal finnandemöjligheter, finnanden och primärskall i flocken är samma.

Finnande av fågel

Från en finnandemöjlighet kan uppstå finnande av fågel. Som finnande av fågel betraktas att hunden inom provområdet finner fågel, oberoende om hunden får skall på den eller inte.

Fågeln kan fly från gruppens närhet så att det inte med säkerhet kan konstateras om fågeln flydde hunden eller gruppen. Händelsen räknas som finnande av fågel, om hunden har befunnit sig närmare fågeln än gruppen eller om hunden tydligt försökte hitta fågeln och **förfölja** en flyende fågel. En sådan situation kan uppstå i synnerhet när hunden letar efter en fågel i trädet.

Anvisningar för användning av tabell för förmåga att finna fågel

Hundens poängtal för finnande av fågel fås i skärningspunkten av antalet finnandemöjligheter och antalet finnanden. Om antalet finnandemöjligheter har varit över 10, summan av finnandemöjligheter och finnanden divideras med två. Om ojämnt tal erhålls ska antalet finnanden höjas till nästa heltal och finnandemöjligheterna sänkas till närmaste heltal. Om antalet finnandemöjligheter överstiger 20 gör man på motsvarande sätt men 3 används som divisor.

TABELL FÖR FINNANDE AV FÅGEL

F= Finn- anden	FM=Finnandemöjligheter									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2		13	12	9	7	6	5	4	3	2
3			15	13	11	9	7	6	5	4
4				15	14	12	10	8	7	6
5					15	14	13	11	9	8
6						15	14	13	11	10
7							15	14	13	11
8								15	14	13
9									15	14
10										15

8.1.3 Primärskall i förhållande till finnande av fågel (0–10 poäng)

Med primärskall i förhållande till finnande av fågel menas hundens förmåga att få ett primärskall på fåglar den funnit, med andra ord, hur effektivt hunden kan tillvarata fåglar som påträffas i provterrängen. Ett enda gläfs från hunden betraktas som ett skall, om fågeln omedelbart därefter lämnar området där godkänd markering ägt rum och hunden förföljer fågeln.

Bedömningsgrunder

Förmåga att få primärskall bedöms enligt tabell. Poängen erhålls i skärningspunkten mellan antal primärskall och antal finnanden.

PRIMÄRSKALL I FÖRHÅLLANDE TILL FINNANDEN

PS= Primär- skall	F=Finnan- den									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	8	7	5	4	3	3	2	2	1	1
2		9	8	6	5	4	4	3	2	2
3			10	9	7	6	5	5	4	3
4				10	9	8	7	6	5	4
5					10	9	8	7	6	6
6						10	10	8	7	7
7							10	10	9	8
8								10	10	9
9									10	10
10										10

8.2 Skallarbete (0–40 poäng)

8.2.1 Markering (0–10 poäng)

Med markering avses hundens förmåga att under skallet, genom sin placering och sitt beteende, visa var fågeln befinner sig. I praktisk jakt avgörs resultatet till väsentlig del på hur exakt hunden markerar fågelns sittplats. En bra hund markerar nästan alltid rätt och exakt. Markeringen bedöms endast vid godkända fågelskall. Markeringens arter är berömvärd, nöjaktig och svag.

Berömvärd markering (3 poäng)

Markeringen är berömvärd om hunden noggrant visar i vilket träd fågeln sitter i. Vid berömvärd markering uppträder hunden vanligen säkert samt visar med sin blick och sitt beteende var fågeln sitter.

Markeringen kan vara berömvärd även om hunden befinner sig relativt långt ifrån skallträdet. Detta händer närmast på grund av ett hinder i terrängen eller med en rutinerad hund i öppen terräng då fåglarna är skygga. Hunden markerar dock med sitt beteende och fasta skall var fågeln sitter.

Nöjaktig markering (2 poäng)

Markeringen är nöjaktig när hunden inte exakt kan visa fågelns sitträd, utan skäller mot en trädgrupp där fågeln sitter.

Markeringen är nöjaktig om hunden byter skallobjekt inom flocken mer än en gång genom att flytta sig från en plats till annan. Upprullning av flock sänker inte markeringspoäng (se punkt 8.4.2 "Förnyade skall i flock").

Svag markering (1 poäng)

Markeringen är svag om hunden inte klart kan visa ens i vilken trädgrupp fågeln sitter i.

Skallet är i allmänhet förflyttande och osäkert, så kallat områdeskall. En hund som markerar svagt på ett område där en flock befinner sig får inte fasta skall på en enskild fågel, utan flyttar på sig ständigt och skallet är områdeskall.

Ej godkänd markering

Om hunden skäller med ett fast skall eller största delen av skalltiden på ett avstånd på över 30 meter från fågeln, uppfyller markeringen inte ens kriterierna för en svag markering. Händelsen är inte ett skall utan bedöms som överkänslighet. Ur en sådan händelse kan bedömas t.ex. sök och förföljande, men ingenting som anknyter till skallarbete.

Iakttagelser och markeringspoäng

Förutsättning för att godkänna skallet och tilldela hunden markeringspoäng är domarens tillräckligt säkra iakttagelse om att en godkänd skogsfågel är på skall och inom området för en godkänd markering.

Att se både hunden och fågeln eftersträvas under skallet. Som en syniakttagelse räknas också en fågel som lyfter från skallträdet eller en hund som förföljer fågeln i tätbevuxen terräng omedelbart (några sekunder) efter avbrutet skall.

Skallet kan accepteras också enbart utifrån hörseliakttagelse, om prisdomaren på grundval av skallet kan motivera för sig själv och för överdomaren att en godkänd skogsfågel finns inom det godkända markeringsområdet. Som hörseliakttagelse räknas hundens skall samt fågelns läten eller ljudet då fågeln sätter sig i eller lättar från träd. Utöver avståndet påverkas konstaterandets tillförlitlighet av föret och terrängens täthet. För skall som konstaterats på grundval av hörsel tilldelas desto lägre markeringspoäng, ju längre borta och i desto tätare terräng skallet är.

I tabellen nedan redogörs för **högsta möjliga poäng** som kan tilldelas utifrån olika slags observationer.

Iakttagelse av hund och fågel	Avstånd från gruppen	Poäng max
Synkontakt med båda	Avståndet påverkar inte iakttagelsen om den är säker.	3
Synkontakt med den ena, hörseliakttagelse av den andra	Under 50 m	3
	50–100 m	2
	Över 100 m	1
Hörseliakttagelse av båda	Under 50 m	2
	50–100 m	1
	Över 100 m	-

Bedömningsgrunder

Förtjänstpoäng bestäms enligt markeringspoängstabellen. Antalet poäng erhålls utifrån summan av antal markeringar och markeringspoäng för enskilda skall.

Jämkning av markeringspoäng

I syfte att hindra osäkra iakttagelser från att påverka negativt på markeringspoäng hunden förtjänat med tillförlitliga iakttagelser, markeringar kan jämkas enligt följande:

- Alla markeringar med synkontakt med antingen hunden eller fågeln beaktas alltid.
- Markeringar som grundar sig på enbart hörselobservationen beaktas inte vid markeringspoängen om de är poängnedsättande.
- Markeringspoäng bör emellertid räknas alltid på minst tre markeringar.

MARKERINGSPÖÄNGTABELL

Summa marke- ringspo- äng	MARKERINGAR									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1									
2	4	2								
3	7	4	2							
4		6	4	2						
5		8	5	3	2					
6		9	6	4	3	2				
7			8	5	4	3	2			
8			9	6	5	4	3	2		
9			10	7	5	4	3	3	2	
10				8	6	5	4	3	2	2
11				10	7	5	4	4	3	2
12				10	8	6	5	4	3	3

13					9	6	5	5	4	3
14					10	7	6	5	4	3
15					10	8	6	6	5	4
16						9	7	6	5	4
17						10	7	7	6	4
18						10	8	7	6	5
19							9	8	7	5
20							10	8	7	6
21							10	9	8	6
22								10	8	7
23								10	9	7
24								10	9	8
25									10	8
26									10	9
27									10	9
28										10
29										10
30										10

8.2.2 Skallgivning (1–5 poäng)

Skallets syfte är att meddela om funnen fågel samt att dämpa ljudet från jägaren som närmar sig skallet. Skallets kvalitet kan även ha en inverkan på kvarhållandet av fågeln. Skallgivning och kvarhållandet av fågel bedöms emellertid som skilda förtjänster och långa skall förutsätter därmed inte automatiskt höga skallgivningspoäng.

Skallgivningen anses som god när det är tillräckligt tätt, väl hörbart, jämt och melodiskt. Skallgivningen betraktas som dålig när skallet är glest, strävt, argt, skärande vasst eller ylande.

Skallets täthet bedöms enligt följande:

Minst 90 skall per minut	Berömvärt
75–89 skall per minut	Bra
Högst 74 skall per minut	Nöjaktigt

Hörbarheten bedöms från ett berömligt sökavstånd (250–400 m) i genomsnittliga terräng- och väderförhållanden på skalan *hörbart*, *medelmåttigt* eller *svagt*. Om hunden inte har fått skall på berömligt sökavstånd eller om förhållandena är avvikande, genomförs bedömningen med tillämpning av detta.

Skalltyp är antingen enhetlig eller oenhetlig. Ett enhetligt skall är jämnt och melodiskt. Ett oenhetligt skall har tydliga regelbundna eller oregelbundna avbrott. Enskilda avbrott i skallet för att lyssna på fågelns eller gruppens rörelser gör inte skallet oenhetligt.

Mätning av skallets täthet

Skallets täthet mäts i skall per minut. Mätning av skall som pågår länge görs under en period på en minut eller minst 30 sekunder och förvandlas till skall per minut. I händelse av avbrott i skallet lönar det sig att först mäta en kort period (15 sekunder).

Bedömningsgrunder

Skallgivningen bedöms utifrån det genomsnittliga intrycket av de bästa skallen. Skallgivningen bedöms om skallets täthet kan mätas under en period på minst 15 sekunder.

Varje minskning i kryssningen i skogskortet sänker skallgivningspoäng med ett poäng. Hunden erhåller emellertid minst ett poäng om skallgivningen kan bedömas.

Om hunden konstateras klart anpassa sin skallgivning efter skallobjekt, sänker detta inga skallgivningspoäng utan betraktas som extra förtjänst. Exempel på detta är t.ex. försvagning av skallet eller skalltätheten eller pauser i syfte att kvarhålla en skygg fågel på skall.

8.2.3 Kvarhållande av fågel (0–25 poäng)

Med kvarhållande av fågel avses hundens förmåga att kvarhålla fågeln vid skallet.

Skall eller frågande skall

Med enhetlig skall visar hunden till jägaren en fågel som är utom dess räckhåll. Hunden ger frågande skall när den har fått nys om en fågel vars position hunden inte är säker om. Med frågande skall avses korta skallserier på olika ställen i riktning mot den förmodade fågeln. Avsikten med frågande skall är att få fågeln att avslöja sig genom att ge ifrån sig ljud eller röra på sig, varvid hunden kan börja skallet.

Ett oavbrutet frågande skall tolkas som skall eller, om fågeln saknas, som ett tomt skall då dess täthet överstiger 40 skall per minut.

Direktiv

Hunden ska ges möjlighet till 10 minuters skalltid.

En förutsättning för att fågeln hålls kvar vid skallet är vanligtvis att fågeln inte är medveten om provgruppen. Å andra sidan måste gruppen kunna komma på ett sådant avstånd från skallet att det kan godkännas och bedömas.

Till en början lönar det sig för hundföraren att ta gruppen till ett ställe varifrån markeringen sannolikt kan konstateras. När skallet har varat i 10 minuter går domaren till ett sådant ställe varifrån hen kan konstatera markeringen med säkerhet samt i övrigt bedöma skallarbetet. Därefter kan fågeln stötas med domarens tillstånd.

Under skallet kan hundföraren lite röra sig eller ge ljud inom domarens synhåll för att uppmärksamma hunden om sin närvaro.

Skalltiden mäts så noga som möjligt, dock med minst 15 sekunders noggrannhet. Pauser längre än 15 sekunder dras av från skalltiden.

Bedömningsgrunder

Skalltiden för de tre längsta skallen (förnyade skall medräknade) sammanräknas och divideras med tre, varvid skallets medelvärde erhålls. Om hunden erhållit endast ett eller två skall, används som divisor respektive ett eller två.

Poängen erhålls ur tabellen för kvarhållande av fågel vid skalltidens medelvärde. Medelskalltiden ska vara minst den tid som uppnåtts. Tiden avrundas därmed inte matematiskt uppåt.

Skall under en minut beaktas inte vid uträkning av skalltidens medelvärde. Den längsta möjliga skalltiden för ett skall är 10 minuter.

TABELL FÖR KVARHÅLLANDE AV FÅGEL

Skalltidens medeltal minst	3 skall	2 skall	1 skall
1,0 min.	4	2	1
1,5 min.	5	3	1
2,0 min.	6	4	2
2,5 min.	8	5	3
3,0 min.	9	6	3
3,5 min.	11	7	4
4,0 min.	13	9	5
4,5 min.	14	10	5
5,0 min.	14	11	6
5,5 min.	15	13	6
6,0 min.	16	14	7
6,5 min.	18	14	8
7,0 min.	20	15	9
7,5 min.	21	15	9
8,0 min.	21	16	10
8,5 min.	22	17	10
9,5 min.	23	18	11
9,0 min.	24	19	12
10,0 min.	25	20	13

8.3 Förföljande av fågel och förnyade skall (0–20 poäng)

8.3.1 Förföljande (0–10 poäng)

Med förföljande avses hundens snabba rusningar efter fågel som lättar endera från marken eller från träd, i avsikt att få primär- eller förnyat skall på fågeln i fråga. Terrängens beskaffenhet och väderförhållanden har en inverkan på förföljandets tempo och längd. Tät undervegetation, djupt snötäcke samt svårframkomlig terräng försvårar förföljandet. Om terrängen eller föret är svårt (kryss i skogskortet) kan förföljandet bedömas lindrigt. Om omständigheterna är exceptionellt svåra beaktas dessa vid bedömningen av förföljandet genom att föreslå till överdomaren förhöjning av poäng (se punkt 11.1).

Direktiv

Hunden får inte störas under förföljandet, utan gruppen stannar alltid tyst på plats när de upptäcker att hunden förföljer. Avancerandet vidtar först då hunden antingen återvänder eller får skall på den fågel den förföljt, eller då man är säker på att hunden förlorat kontakten med den flyende fågeln och börjat sitt sök igen.

Bedömningsgrunder

En utmärkt förföljare rusar i allmänhet snabbt och energiskt efter fågeln och avancerar snabbt, beroende på terrängen, till och med flera hundra meter. På långt avstånd erhållna förnyade skall vittnar om god och seg förmåga att följa flyende fågel och förutsätter höga poäng.

En utmärkt förföljare använder sig effektivt av förutom luktsinnet, också hörseln under förföljandet, och stannar upp för att lyssna när förföljandet upphör. Att hunden stannar upp för att lyssna sänker aldrig poängen när tempot av förföljandet bedöms. När fågeln försvinner utom hundens synhåll och hunden slutar förfölja för att lyssna, sänker detta inte de poäng hunden förtjänat för förföljandesträcken om domaren ser situationen tydligt och lyssnandet räcker minst 5 sekunder (dvs. hunden förföljer genom att lyssna).

Som speciell förtjänst bör anses att hunden vid förföljande av fågel kringgår t.ex. träsk, vikar, branta stup och andra terränghinder eller simmar över vattenhinder.

Förföljandet bedöms i första hand enligt sträckan. För uppskattning av sträcka kan som hjälp användas förutom pejl, också det frågande skallet som hörts från den plats där förföljandet avslutades. Om marken är snötäckt är detta förstas till utmärkt hjälp för observationer av spår.

Bedömning med tiden som grund används endast då förföljandet inte annars kan bedömas. Förföljandet bedöms efter hur det har varit i genomsnitt. Vid bedömning av förföljande tillämpas följande anvisningar:

Tempo

Snabb

Hunden rusar mycket snabbt efter flyende fågel. När synkontakten upphör kan hunden stanna för att lyssna om fågeln eventuellt slår fast. En snabb förföljare återvänder, oftast fartfyllt, till fågelns avfärdsplats om den förlorat kontakten med fågeln.

Medelmåttig

Hunden förföljer flyende fågel i galopp och lyssnar då och då, på samma sätt som en snabb förföljare. Den återvänder till fågelns avfärdsplats oftast i långsam galopp eller i trav.

Långsam

Förföljer efter flyende fågel i trav och kan också lyssna. Om hunden fortsätter förfölja gör den också detta i trav. Hunden återvänder till fågelns avfärdsplats oftast i långsam trav.

Sträcka

Lång

Långt förföljande är minst 250 meter långt eller varar i minst två minuter.

Medelmåttig

Medelmåttigt förföljande är minst 150 meter långt eller varar i minst en minut.

Kort

Förföljandet är kort om sträckan är kortare än 150 meter eller om förföljandet varar i under en minut.

Poängen för förföljande bestäms enligt tabellen nedan.

	Lång sträck a	Medelmåttig sträck a	Kort sträck a
Snabbt tempo	8–10	7	5
Medelmåttigt tempo	8	4–6	3
Långsamt tempo	6	4	1–2

8.3.2 Förnyade skall (0–10 poäng)

Med förnyat skall avses nytt skall som hunden får på fågel eller flock som flytt från skallet eller flugit tillräckligt långt eller utom synhåll. Med förflyttning avses en sträcka som fågeln flyger och som är så kort att det nya skallet betraktas som en fortsättning på det tidigare skallet. Förflyttningar och förnyade skall betraktas varken som nya finnandemöjligheter eller som finnanden av fågel.

Förnyat skall eller förflyttning

Huruvida ett nytt skall godkänns som förnyat skall beror på vilken sträcka fågeln har flugit och av terrängens täthet. För förnyat skall i tät terräng krävs en flygsträcka på minst 80 meter. En flygsträcka i öppen terräng på under 250 meter betraktas som en förflyttning om hunden inte förlorar synkontakten till fågeln eller fåglarna.

Hunden kan inte få ett förnyat skall på järpe, utan järpens flyg behandlas alltid som förflyttningar.

Tillräcklig konstatering

För att skallet ska kunna betraktas som ett förnyat skall ska det konstateras att det nya skallobjektet är av samma fågelart och kön som skallobjektet vid primärskallet, då det är fråga om en enskild fågel. Detta är emellertid inte nödvändigt om det finns bara en fågel vid skallplatsen. Skallet ska dessutom börja vid samma plats dit hunden har förföljt fågeln och rätt så genast efter att man bedömt att hunden har rört sig sträckan i fråga. Om hunden återvänder till gruppen från förföljandet eller lämnar sökandet, kan ett förnyat skall på fågeln som förföljts inte längre godkännas.

Förnyade skall i flock

Förnyade skall uppstår inte inom flocken. Förnyade skall kan däremot fås på en hel flock som flytt från skallet, så som på enskilda fåglar. Förnyade skall kan också fås på en eller flera fåglar som flytt från flocken. Huruvida en flock som stannat kvar tolkas som en ny finnandemöjlighet redogörs för i punkt 8.1.2.

Med upprullning av flock avses en händelse där fåglar som hunden skäller på flyttar till ena kanten av flocken och hunden väljer alltid ett nytt skallobjekt ur flocken. Detta tolkas som en förflyttning, med andra ord ett skall. Om arbete av detta slag förlängs kan föraren skingra flocken eller avbryta arbetet.

Bedömningsgrunder

Förnyade skall bedöms med hjälp av tabell. Poängen erhålls ur tabellen i skärningspunkten mellan antal primärskall och antal förnyade skall. **Järpskall beaktas inte när antal primärskall räknas i samband med användning av tabellen för förnyade skall.**

TABELL FÖR FÖRNYADE SKALL

FS= Förnyade skall	PS=Primärskall									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	7	6	6	5	5	4	4	4	4	4
2	10	9	9	8	7	7	7	7	7	7
3		10	10	9	9	9	9	9	9	9
4				10	10	10	10	10	10	10
5					10	10	10	10	10	10
6							10	10	10	10
7									10	10
fler										10

OBS! Järpskall beaktas inte när antalet primärskall räknas här

8.4 Finnande i träd (0–3 poäng)

Vid finnande i träd finner hunden en fågel i ett träd och **får skall på den**. Finnande i träd kan ske med hjälp av synen, hörseln eller luktsinnet. Om en fågel som flugit i trädet hittas utifrån ljudet som uppstår när den landar, är det inte fråga om finnande i träd.

Finnande i träd, 3 poäng

Utifrån hundens verksamhet konstateras att hunden hittar fågel i träd enbart med hjälp av luktsinnet. Fågeln varken har ljud eller rör på sig.

Finnande i träd, 2 poäng

Hunden finner en fågel i träd i närheten av gruppen men utom dess synhåll. På grundval av hörseliakttagelse är man säker på att fågeln har varken flugit till trädet eller gett ifrån sig ljud där.

Finnande i träd, 1 poäng

Hunden finner i träd en fågel som ger ljud ifrån sig eller finnandet i träd sker ur en tydlig och tät flock.

Bedömningsgrunder

Finnanden i träd som görs med hjälp av luktsinnet är alltid goda prestationer. Dessa påverkas av vindriktning och vindstyrka, luftfuktighet och luftströmmar. Om fågeln har suttit länge i trädet kan det vid trädrotten finnas rester av föda eller fågelexreminer. Vid finande i träd som sker med hjälp av luktsinnet ändrar hunden plötsligt sin färdriktning motvinds. Skallet föregås av ett frågande skall, som ibland kan även pågå en lång tid, och det egentliga skallet kan till en början vara glest och osäkert.

Poängen för finande i träd ges på grundval av det bästa finnandet i träd.

8.5 Extra förtjänst (0–2 poäng)

Extra förtjänstpoäng ges för arbete av mycket hög kvalitet för vilket poäng inte kan tilldelas under något annat moment. Extra förtjänster är arbetssäkerhet och specialförtjänster. Poäng för bägge kan ges oberoende av varandra.

Arbetssäkerhet (0–1 poäng)

Med arbetssäkerhet avses t.ex.:

- Hunden utnyttjar alla möjligheter som finns
- Bra kvarstående vid skallet trots att andra fåglar flyr i närheten
- Hunden bryr sig inte om andra djur som påträffats under fågelarbetet
- Berömvärt arbete i utmanande terräng- och väderförhållanden

Specialförtjänster (0–1 poäng)

Specialförtjänster är till exempel:

- Exceptionellt god användning av luktsinnet
- Kvarhållandet av en skygg fågel vid skall genom uppträdandet och ändring av skallets läte
- Förnyat skall från ett långt avstånd eller bakom ett mycket svårt terränghinder
- Hunden tar sig över eller runt vattendrag eller besvärliga terränghinder under förföljandet.

9 FELPOÄNG

9.1 Överkänslighet (0–10 poäng)

Med överkänslighet menas att hunden skäller utan synlig orsak, gläfsar för lukt eller spår av fågel som suttit på marken eller i träd eller skäller en flygande fågel. Som överkänslighet betraktas även tomma skall, upprepade felmarkerade skall och fruktlösa frågande skall som stör provet.

Bedömningsgrunder

Hunden gläfsar sällan utan att det finns tecken på fågel eller någon annan bra orsak. Därför ska man alltid sträva efter att utreda orsaken till gläfsandet innan felpoäng ges.

Frågande skall är hundens ändamålsenliga sätt att få en fågel i närheten att avslöja sig själv varvid hunden får den på skall. Frågande skall betraktas inte som ett fel, om det

- sker i fågelns flygriktning efter förföljandet,
- sker tillfälligt vid färsk lukt eller exkrementer av fågel eller
- om det, även om det är långt, leder till ett skall.

1–5 felpoäng ges för frågande skall som på ett tydligt sätt stör provet, motsvarande överkänslighet eller för felmarkerade skall. Om felen uppstår ständigt eller upprepas, tilldelas 6–10 felpoäng.

Ett tomt skall är ett fast och säkert skall på vilket ingen levande objekt kan konstateras. Ett tomt skall slutar vanligtvis i att gruppen kommer på plats, ofta krävs även ett kommando av hundföraren. Om ett säkert skall slutar av sig själv tolkas det som tomt, om skallet har varat i minst två minuter och man är säker på att inget objekt har flytt från skallet.

För det första tomma skallet ges ett felpoäng och för varje tomt skall därutöver två felpoäng.

9.2 Lämnande av skall (0–10 poäng)

Lämnande av skall innebär att hunden slutar skälla helt och hållet eller avbryter skallet tillfälligt och går ut- anför det accepterade markeringsområdet (30 meter).

Framför allt kan en ung hund avbryta skallet för att gå till fågelns avfärdsplats eller för att granska om husse är på väg till skallet. Också en rutinerad hund kan lämna skallet om fågeln sitter tyst och utom synhåll högt uppe i trädet.

Förutsättningen för att tilldela hunden felpoäng är att den har ett godkänt skall. För lämnande av skall tilldelas felpoäng enligt följande:

Avbrytningstid	Felpoäng
under 1 minuter	1 poäng
1–2 minuter	2 poäng
2–3 minuter	3 poäng
över 3 minuter	4 poäng

Om hunden lämnar skallet två eller flera gånger under ett och samma skallarbete, bedöms felet strängare. T.ex. två gånger under 1 min ger tre felpoäng.

Felpoäng ges även då om hunden lämnar skallet efter en skalltid på 10 minuter.

Om det konstateras att hunden avbryter skallet för att tämja skygga fåglar och den lämnar inte det godkända markeringsområdet, är det inte fråga om lämnande av skall. För detta kan hunden tilldelas extra förtjänstpoäng.

Om fåglar lyfter från trädet inom det godkända markeringsområdet under skallet och hunden börjar följa dessa är det inte fråga om lämnande av skall. Om prisdomaren konstaterar att hunden avbryter skall på en fågel som syns och som har markerats exakt och hunden lämnar skallet, är detta emellertid alltid lämnande av skall. Om hunden avbryter skallet för att förfölja en fågel som lyfter utanför markeringsområdet eller en annan fågel som flyger, betraktas detta som lämnande av skall.

Lämnande av skall som ett fel förutsätter alltid ett godkänt skall som domaren har tydligt konstaterat. Om skallet inte har hunnit bli ett fast skall, kan man emellertid låta bli att tolka skallet och det att hunden slutar skälla som skall och lämnande av skall. Hundens handlingar kan orsakas av till exempel osäkerhet om skallobjektet eller att det finns andra fåglar på området, och situationen är ofta kortvarig och otydlig.

9.3 Annat arbete som stör provet (0–10 poäng)

Annat arbete som stör provet är att hunden hämtas med hjälp av pejl, ovilja till arbete och olydighet.

9.3.1 Hämtande av hund med hjälp av pejl

Med hämtande av hund med hjälp av pejl avses att hunden inte håller kontakt med föraren och den hämtas med hjälp av pejl, och det finns ingen godtagbar orsak för hundens handlingar. Felpoäng tilldelas enligt följande varje gång hunden hämtas med hjälp av pejlinformation:

- Första avhämtningen 2 poäng
- Andra avhämtningen 3 poäng
- Tredje avhämtningen 5 poäng

Hundföraren fattar beslutet om när hunden hämtas och detta konstateras tillsammans med prisdomaren. Inga felpoäng tilldelas om hunden som avhämtas arbetar på något djur eller om det finns någon godtagbar orsak vid avhämtningsplatsen. Sådana orsaker är t.ex. en löpsk tik, en död skogsfågel eller ett störande hinder. Felpoäng ges om ingen av de ovan nämnda orsakerna konstateras eller om hunden t.ex. gräver efter små däggdjur.

9.3.2 Ovillig till arbete

Som ovillig till arbete räknas allmän slöhet samt bristande intresse för fågelarbete och t.ex. fångande av små däggdjur som inverkar störande på provet. Inga felpoäng tilldelas om hunden tillfälligt intresserar sig för små däggdjur under annat fågelarbete än skall.

För ovillighet till arbete som stör provet ges 1–5 felpoäng. Om ovillighet till arbete är kontinuerligt tilldelas 6–10 felpoäng. Om hunden inte bryr sig om skogsfåglar (t.ex. skäller inte på en fågel som flyger till trädet) och felet är återkommande, tilldelas hunden 10 felpoäng.

Grävande efter små däggdjur under själva skallarbetet är inte ovillighet till arbete utan behandlas som lämnande av skall.

Om hunden inte söker eller följer efter fåglar är det inte fråga om ovillighet till arbete utan utgör grund för uteslutning (se punkt 10 "Uteslutning").

9.3.3 Olydnad

Till olydnad räknas hundens uppenbara likgiltighet för förarens förbud och befallningar. Olydnaden visar sig under provomgången närmast som likgiltighet att åttlyda uppmaningar att inte göra fel, samt att hunden under provomgången eller vid dess slut inte låter sig kopplas.

Som arbete betraktas inte att hunden stöter på förbjudet villebråd och reagerar till det genom skall eller kort drev. Om hunden trots förbud ger sig i väg efter ett sådant djur anses detta inte vara olydighet.

Felpoäng ges då hundens olydnad stör provets gång och framför allt om hunden, efter att ha tillfälligt åttlytt hundföraren, återvänder för att arbeta med förbjudet villebråd.

När hunden kopplas är det tillåtet för hundföraren att gå lite längre ifrån gruppen så att närheten av främmande människor inte stör kopplandet.

För olydnad som stör provet ges 1–5 felpoäng. Om olydnaden är kontinuerligt, ofta återkommande eller betydligt, ges 6–10 felpoäng. Om hunden på grund av olydnad inte låter sig kopplas inom en timme från det att provomgången tagit slut, ges 10 felpoäng.

10 AVSLUTANDE AV PROV VID UNDANTAGSFALL

Provet kan avslutas i undantagsfall genom att hunden utesluts från provet, föraren avstår från provet, provet avbryts eller hundens prestation diskvalificeras. I samband med uteslutning, avstående och diskvalificering, hundens arbete bedöms och poängsätts fram till att provet avslutats. Hunden får emellertid inga slutpoäng och inte heller pris eller placering. I samband med avbrytande av prov får hunden slutpoäng, pris och placering.

Uteslutning från prov

Grund för uteslutning är alltid hunden eller vad den har gjort eller inte gjort. Hunden utesluts om

- den erhåller noll poäng för antingen sök eller förföljande,
- den erhåller 10 felpoäng för något moment
- hunden inte visar sig för gruppen på en timme och detta beror varken på fågelarbete eller störande hinder, eller
- hunden inte kan kopplas inom en timme efter avslutat prov.
- hunden är aggressiv (anmälan om hundens aggressiva beteende ska göras)

Avstående från prov

Avstående från prov innebär att föraren beslutar att avsluta provet. Föraren ska meddela orsak till avstående.

Avbrytande av prov

Avbrytande innebär att prisdomaren beslutar att avsluta hundens provomgång. Provet avbryts t.ex. om

- hunden eller någon av gruppmedlemmarna blir sjuk eller skadar sig eller
- hunden hamnar i uppenbar fara.

Diskvalificering

Diskvalificering beror på hundförarens olovliga verksamhet eller olämpliga uppförande. Prisdomaren diskvalificerar hunden t.ex. om

- föraren har valt bort användningen av pejl men använder den trots det och hunden har inte ännu utesluts från provet,
- föraren använder ett förbjudet redskap eller en förbjuden metod för lokalisering av hund, eller
- föraren beter sig olämpligt mot någon gruppmedlem eller mot sin hund.

Prisdomaren måste kontakta överdomaren innan provet avbryts eller hunden utesluts eller diskvalificeras från provet.

11 BEDÖMNINGSDIREKTIV

11.1 Kryssning av hundens arbete

Kryssningar som görs i skogskortet berättar mera om hundens kvalitet i arbetet än enbart poäng. I skogskortet kryssas endast arbete som har konstaterats. Om inga konstateranden om arbete finns, lämnas respektive punkt okryssat och bedöms inte. Vid bedömningen av hunden kryssas alltid först skogskortet och först efter det ges poäng.

Poängen för sök och förföljande ska alltid ges enligt tabellerna som ingår i särskilda direktiv. Som ett undantag till detta kan överdomaren höja dessa poäng med två utan att ändra kryssningen, om terräng- eller väderförhållanden har varit exceptionella. Detta antecknas i provprotokollet under punkten "Observationer".

11.2 Slutpoäng och bestämning av rangordning

Hundens slutgiltiga poäng fås när felpoäng dras av från förtjänstpoängerna.

Ifall två hundar har exakt samma slutpoäng, vinner den hund som har, i följande ordning:

1. Färre felpoäng
2. Högre poäng från förnyade skall
3. Högre poäng från kvarhållande av fågel
4. Färre finnandemöjligheter
5. Högre poäng från finnande i träd

Om rangordningen inte kan fastställas utifrån siffrorna ovan, avgörs den av överdomaren på grundval av den berättelse som prisdomaren skrivit ("kort berättelse om hundens arbete").

12 SÄRSKILDA DIREKTIV FÖR SÄSONGS PROV MED SKÄLLANDE FÅGELHUNDAR

Provet pågår hela provperioden, dvs. 20.8–28/29.2.

Provarrangör eller beviljare är det kennel-distrikt, inom vars område provet genomförs eller inleds.

Provarrangören kan ta ut en rimlig deltagaravgift vars syfte är att täcka kostnader som uppstår av provets anordnande.

Varje prestation är ett separat prov, för vilket ett prov- och ett individuellt protokoll fylls ut.

I provet kan inte delta en hund som har:

- uppnått brukschampionat eller
- uppnått totalt två LINT 1-pris i säsongspröv

Anmälan till prov görs senast dagen före provdagen till överdomaren som utsetts av kenneldistriktet, på ett sätt som fastställts av arrangören. Provterrängen ska finnas på ett sådant avstånd från överdomaren att överdomaren har möjlighet att övervaka provets gång.

Överdomaren godkänner prisdomaren som föreslagits av hundföraren eller utser prisdomaren själv.

Överdomaren håller ett överdomaranförande för provgruppen och ansvarar över att hundens rätt att delta och prisdomarens bedömningsrätt granskas före provet.

Överdomaren underrättas om att provet har börjat i terrängen t.ex. per telefon eller sms. Efter provet redogör prisdomaren för provets gång t.ex. per telefon till överdomaren.

Man eftersträvar att hålla provavslutning omedelbart, dock senast inom en vecka från provprestationen. Resultatet gäller när överdomaren har bekräftat det. Överdomaren eller provarrangören meddelar resultatet till hundägaren.

Överdomaren sparar provet till databasen inom en vecka.

13 ÄNDRING AV DIREKTIV

Ändringar till dessa direktiv fastställs av Kennelklubben efter förslag av Finska Spetsklubbens styrelse.